

ВИСНОВОК

До протоколу № 197
від 21 січня 2026 року

до проекту Закону України
«Про внесення змін до деяких законів України щодо створення
належних умов для залучення праці іноземців та осіб без громадянства»
(реєстр. № 14211-1 від 28.11.2025)

Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (далі – Комітет) за дорученням Голови Верховної Ради України Р. Стефанчука на своєму засіданні 21 січня 2026 року (протокол № 197) розглянув у межах предмету відання проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення належних умов для залучення праці іноземців та осіб без громадянства» (реєстр. № 14211-1 від 28.11.2025), поданий народним депутатом України О. Дануцою, і зазначає таке.

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин визначений головним з опрацювання цього законопроекту.

Законопроект визначено альтернативним до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо працевлаштування іноземців та осіб без громадянства» (реєстр. № 14211 від 14.11.2025).

У пояснювальній записці зазначено, що законопроект розроблено з метою залучення додаткового людського капіталу для відновлення країни після воєнних руйнувань, створення умов для залучення іноземних інвестицій, необхідних для відбудови інфраструктури та економіки, посилення заходів безпеки для протидії можливим ризикам, пов'язаним із незаконною міграцією та злочинними елементами.

В частині предмету відання Комітету проект Закону стосується правового статусу іноземних здобувачів освіти, умов залучення іноземних викладачів і науковців, а також міжнародної освітньо-наукової діяльності.

Законопроект на момент підготовки висновку не включений до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2025 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 11.02.2025 № 4228-ІХ.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку зазначає серед інших зауваження ті, які прямо стосуються сфери освіти і науки, а саме умов залучення іноземних викладачів і науковців, правової визначеності процедур, цифрового регулювання відповідних процесів та гарантій захисту персональних даних, що безпосередньо впливають на міжнародну освітню та наукову співпрацю.

Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин розглянув на своєму засіданні 15.01.2026 (протокол № 142) законопроект та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні відхилити.

Міністерство освіти і науки України пропонує привести термінологію законопроекту у відповідність до Закону України «Про вищу освіту», а саме в абзаці четвертому пункту 2 частини першої розділу I законопроекту слова «освітньою (науковою) програмою» замінити словами «освітньою (освітньо-професійною, освітньо-науковою чи освітньо-творчою) програмою».

Служба безпеки України зазначає, що окремі запропоновані законопроектом механізми можуть мати негативні наслідки для забезпечення національної безпеки України, а отже, потребують доопрацювання з метою забезпечення їх ефективної реалізації після набрання відповідним законодавчим актом чинності, тому пропонує залишити чинну редакцію норм абзацу другого частини першої статті 42 та пункту 9 частини другої статті 42¹⁰ Закону України «Про зайнятість населення».

Міністерство фінансів України повідомляє, що реалізація положень законопроекту вплине на показники місцевих бюджетів, а саме вплине на їх збільшення, проект акта не суперечить актам законодавства, що регулюють бюджетні відносини та в межах компетенції зауважень не має.

Державна міграційна служба України не підтримує зазначений проект Закону України та надає ґрунтовні роз'яснення.

Зауваження **Державного центру зайнятості (далі – ДЦЗ)**, що належать до предмету відання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, стосуються умов залучення іноземних викладачів і науковців, стабільності їх правового статусу, дотримання міжнародних зобов'язань України та впливу запропонованих механізмів на міжнародну освітньо-наукову співпрацю, тоді як решта положень мають міграційно-трудоий характер.

ДЦЗ вважає за доцільне створення робочої групи та на основі законопроектів «Про внесення змін до деяких законів України щодо працевлаштування іноземців та осіб без громадянства» (реєстр. № 14211 від 14.11.2025) та «Про внесення змін до деяких законів України щодо працевлаштування іноземців та осіб без громадянства» (реєстр. № 14211-2 від

28.11.2025), напрацювати єдині підходи до вирішення питання надання єдиного дозволу на проживання та працевлаштування іноземних громадян.

Адміністрація державної прикордонної служби України інформує про відсутність пропозицій та зауважень до зазначеного законопроекту.

Офіс підтримки адаптації законодавства України до положень права Європейського союзу зазначає про наявність положень, які стосуються міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції та права Європейського Союзу.

Підкомітет з питань вищої освіти від 12 січня 2026 року, розглянувши у межах предмету відання Комітету проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення належних умов для залучення праці іноземців та осіб без громадянства» (реєстр. № 14211-1 від 28.11.2025), поданий народним депутатом України О. Дануцою, надані до нього експертні висновки, пропонує за результатами його розгляду на засіданні Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України повернути проект Закону суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Заслухавши та обговоривши інформацію начальника Управління взаємодії з Державною міграційною службою України Міністерства внутрішніх справ України О. Юркова, представника Служби безпеки України О. Карпенка, першого заступника Голови Державної міграційної служби України І. Ковалевської, представника Державного центру зайнятості І. Костяникової, Голови Комітету С. Бабака, голови підкомітету з питань вищої освіти Ю. Гришиної, **Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій ухвалив:**

1. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 114 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення належних умов для залучення праці іноземців та осіб без громадянства» (реєстр. № 14211-1 від 28.11.2025), поданий народним депутатом України О. Дануцою, за результатами його розгляду в першому читанні повернути суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

2. Направити цей Висновок до Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин, визначеному головним з підготовки цього законопроекту.

Голова Комітету

Сергій БАБАК